I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2011. december 13.)

a vámügyi bűnüldözési együttműködés jövőjéről

(2012/C 5/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE A KÖVETKEZŐKRE:

1. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 67. cikkének (3) bekezdése és 87. cikke úgy rendelkezik, hogy a bűnüldöző hatóságoknak – többek között a tagállamok vámhatóságainak – szorosabban együtt kell működniük annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségnek az uniós polgárok számára történő biztosításához;

2. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 71. cikke előírja, hogy állandó bizottságot (COSI) kell létrehozni a belső biztonságra vonatkozó operatív együttműködés Unión belüli előmozdításának és erősítésének biztosítására;

3. az Európai Tanács által 2009 decemberében elfogadott Stockholmi Program ([1]), amely magában foglalja a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó legfontosabb uniós politikai prioritásokat, ideértve az uniós polgárok életének és biztonságának védelmét, valamint a szervezett bűnözés, a terrorizmus és az egyéb fenyegetések elleni küzdelmet is, és amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 68. cikkével összhangban meghatározza a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belüli jogalkotási és operatív programok tervezésére vonatkozó stratégiai iránymutatásokat a 2010 és 2014 közötti időszakra;

4. „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása a polgárok szolgálatában – A stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési terv" című bizottsági közlemény ([2]) és az arról szóló tanácsi következtetések ([3]);

5. az Európai Unió belső biztonsági stratégiája: „Az európai biztonsági modell felé" ([4]);

6. a Tanács következtetései a határokon átnyúló súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem tekintetében a vámhatóságoknak a Stockholmi Program végrehajtásához való hozzájárulásáról ([5]);

7. a Tanács 2009. október 23-i állásfoglalása a megerősített vámügyi együttműködési stratégiáról ([6]), valamint a vámegyüttműködési munkacsoport által e stratégia végrehajtása céljából elfogadott cselekvési tervek;

8. a Tanács 2008. május 14-i következtetései a vámunió fejlődése érdekében követendő stratégiáról ([7]);

9. az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján, 1997. december 18-án létrehozott, a vámigazgatási szervek közötti kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről szóló egyezmény;

10. a Tanács 2009. november 30-i 2009/917/IB határozata az információs technológia vámügyi alkalmazásáról ([8]);

11. a Tanács 2006. december 18-i 2006/960/IB kerethatározata az információknak és bűnüldözési operatív információknak az Európai Unió tagállamai bűnüldöző hatóságai közötti cseréjének egyszerűsítéséről ([9]);

FELISMERVE AZ ALÁBBIAKAT:

1. a nemzetközi szervezett bűnözői és terrorista csoportok a lehető legjobban kihasználják mindazokat a lehetőségeket, amelyek az áruknak és a személyeknek az Unión belüli szabad mozgásából, továbbá a tagállamok jogrendszerei közötti különbségekből fakadnak;

([1]) HL C 115., 2010.5.4., 1. o.
([2]) 8895/10 JAI 335.
([3]) 10118/10 JAI 461.
([4]) A 7120/10 CO EUR-PREP 8 JAI 182 dokumentum, amelyet a Tanács a 2010. február 25–26-i ülésén fogadott el, az Európai Tanács pedig a 2010. március 25–26-i ülésén hagyott jóvá.
([5]) 8096/11 JAI 183 ENFOCUSTOM 18.
([6]) HL C 260., 2009.10.30., 1. o.
([7]) 8762/08 UD 71 ECOFIN 151.
([8]) HL L 323., 2009.12.10., 20. o.
([9]) HL L 386., 2006.12.29., 89. o.

2. a bűnözők és a bűnözői csoportok nem függenek nemzeti határoktól, még a virtuális határoktól sem; elengedhetetlen ezért, hogy az Unióban jobban összehangolt és egymással összefüggő bűnüldözési intézkedésekre kerüljön sor, és ez preventív megközelítéssel és az adatok és a hírszerzési információk rutinszerű cseréjével párosuljon;

3. a tagállamok vámhatóságai nemzeti hatáskörükön belül alapvető szerepet játszanak a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben azáltal, hogy megelőzik, felderítik és kivizsgálják az áruk szabálytalan vagy illegális mozgásához, a tiltott áruk kereskedelméhez és a pénzmosáshoz kapcsolódó tevékenységeket, illetve bírósági eljárás alá vonják azok elkövetőit, valamint védik az Unió pénzügyi, kulturális és környezetvédelmi érdekeit és az uniós polgárok egészségét és biztonságát;

4. tekintettel az áruk, a személyek és a tőke szabad mozgására, valamint arra, hogy biztosítani kell a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget – és ennek érdekében fel kell lépni a határokon átnyúló bűnözés ellen –, elengedhetetlen, hogy folyamatosan javuljon a vámhatóságok közötti együttműködés hatékonysága;

5. a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem terén folytatott eredményes vámügyi együttműködés alapvetően fontos ahhoz, hogy további előrelépés történhessen a kereskedelem könnyítése terén;

6. a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK tanácsi rendelettel összhangban hozott valamennyi intézkedés gyümölcsöző együttműködést ír elő a vámhatóságok között, amely igen hasznos lehet a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló vámügyi bűnüldözési együttműködés szempontjából;

7. a nemzeti vámhatóságok hatáskörrel rendelkeznek az Unió külső határait átlépő áruk nyomon követésére és ellenőrzésére, és ezt a szerepet a személyek mozgását nyomon követő és ellenőrző hatóságok tevékenységével párhuzamosan tölti be. Következésképpen ténylegesen szükség van arra, hogy a vámhatóságokat egyenlő módon és a kölcsönös kiegészítés elvét érvényesítve bevonják a határforgalommal kapcsolatos valamennyi megbeszélésbe és döntésbe;

8. a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre – és ezen belül többek között a terrorizmus elleni küzdelemhez való hozzájárulásra – irányuló, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térséggel összefüggésben megvalósítandó koordinált megközelítés keretében szoros és hatékony többoldalú együttműködésre van szükség a vámügyi és az egyéb bűnüldöző hatóságok között, ideértve az érintett uniós szerveket és ügynökségeket is;

9. az Unió gazdaságának és az uniós polgárok biztonságának hatékony védelméhez meg kell erősíteni az együttműködést és a partnerséget a harmadik országok illetékes hatóságaival, ideértve különösen az Unióval szomszédos, bűnözői tevékenységek által érintett országokat;

10. az Unió további gazdasági növekedése többféle tényezőtől függ; ezek egyike az eredményes vámügyi bűnüldözési együttműködés;

MEGELÉGEDÉSSEL VESZI TUDOMÁSUL

a vámügyi együttműködés terén a Bizottság támogatásával eddig elért eredményeket, beleértve az alábbiakat:

a) a vámigazgatási szervek közötti kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről szóló egyezmény (az 1997. évi II. Nápolyi Egyezmény) rendelkezései által nyújtott lehetőségeken alapuló együttműködés;

b) a váminformációs rendszer (VIR) és a vámügyirat-azonosítási adatbázis (FIDE) által lehetővé tett rutinszerű információcsere; valamint

c) a vámügyi hatóságok által, illetve a vámügyi hatóságok és az egyéb bűnüldöző hatóságok által együttesen végrehajtott számos közös vámügyi művelet eredményei;

ÚGY HATÁROZ, HOGY:

1. stratégiát dolgoz ki a vámügyi bűnüldözési együttműködés jövőjéről, meghatározva az annak érdekében végrehajtandó intézkedéseket, hogy tovább fokozódjon a vámügyi együttműködés és az egyéb bűnüldöző hatóságokkal folytatott együttműködés, valamint hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben tovább erősödjön a vámügyi szervek vezető szerepe az áruk mozgásának ellenőrzése terén, és ezáltal megvalósuljon az uniós polgárok életének és egészségének magasabb fokú védelme, valamint az Unió gazdaságának védelme a csempészettel, a csalással és a szervezett bűnözés léte és tevékenységei jelentette egyéb veszélyekkel szemben. E stratégia az alábbi célokon alapul:

   a) a vámügyi bűnüldözési együttműködés további specifikus megközelítésének kidolgozása, amely lehetővé fogja tenni, hogy az EU vámhatóságai hatékonyabban lépjenek fel a bűnözés ellen és az új veszélyekre reagálva azonnali válaszlépéseket tegyenek;

   b) annak kimerítő vizsgálata, hogy jogi, technikai, illetve műveleti szempontból miként lehet konszolidálni azt a hozzájárulást, amelyet a vámügy a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén nyújt, valamint a már meglévő eszközök továbbfejlesztése, beleértve annak vizsgálatát, hogy milyen, az EU vámhatóságai által kezdeményezett és végrehajtott, összehangoltabb és hatékonyabb közös fellépések jöhetnek szóba a határokon átnyúló és transznacionális bűnözés elleni teljes körű fellépés céljára;

   c) a vámhatóságok közötti információcserét szolgáló rendszerek szélesebb körű használatának előmozdítása, valamint olyan új megoldások vizsgálata, amelyeknek köszönhetően a határokon átnyúló szervezett bűnözés elleni küzdelemben javul a vámhatósági reagálás hatékonysága;

d) közös képzési megközelítés kidolgozása egyfelől a vámhatóságok viszonylatában, másfelől a vámhatóságok és az egyéb bűnüldöző hatóságok viszonylatában, adott esetben, de különösen a nyomozás és az operatív együttműködés tekintetében, annak érdekében, hogy e hatóságok eredményesebben léphessenek fel a szervezett bűnözés ellen;

e) átfogóbb uniós megközelítés kidolgozása a bűnözés elleni küzdelemre irányuló vámügyi tevékenységek elősegítésére vonatkozóan (az alkalmazandó módszereket, eszközöket és technológiákat illetően), továbbá adott esetben jogszabályjavaslatok kidolgozása;

f) gyakorlati lépések a fenti új együttműködési intézkedések végrehajtására azzal a céllal, hogy javuljon az operatív együttműködés és az EU külső határain is biztosítva legyen a hatóságok bevonása; a közös vámügyi műveletek szervezésével, a fenyegetésértékelések kidolgozásával, illetve a többéves kezdeményezések végrehajtásával kapcsolatos további támogatás lehetőségeinek vizsgálata;

g) a vámhatóságoknak a Belső Biztonságra Vonatkozó Operatív Együttműködéssel Foglalkozó Állandó Bizottság (COSI) munkájában való részvételének fokozása, hogy ezáltal azok a lehető legnagyobb mértékben hozzájáruljanak a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez és az uniós polgárok egészségének és biztonságának védelméhez;

h) a vámhatóságok iránti közbizalom erősítése a vámügyi együttműködés kézzelfogható eredményeinek bemutatásával, valamint annak tudatosításával, hogy a vámhatóságok fontos szerepet töltenek be a bűnüldözésben;

2. megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy részletes cselekvési terv készüljön, és az szükség szerint frissítésre, nyomon követésre és értékelésre kerüljön, és ezáltal teljesüljenek a stratégia általános céljai;

FELKÉRI:

1. a tagállamok vámhatóságait és a vámügyi jogszabályok végrehajtásáért felelős egyéb hatóságait, hogy hajtsák végre ezt a stratégiát és a kapcsolódó cselekvési tervet, különös tekintettel a közös módszerek kidolgozására és az információcsere továbbfejlesztésére;

2. a tagállamok vámhatóságait és egyéb bűnüldöző hatóságait, valamint az illetékes európai uniós szerveket és ügynökségeket, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy a határokon átnyúló illegális tevékenységek megelőzése, felderítése, kivizsgálása és a büntetőeljárás lefolytatása terén megerősítsék az egymással és a harmadik országokkal való együttműködést;

3. a Bizottságot, hogy a megosztott hatáskör rá eső részét maximálisan kihasználva, aktívan járuljon hozzá a stratégia végrehajtásához, és továbbra is a lehető legnagyobb mértékben nyújtson pénzügyi, technikai és logisztikai segítséget a stratégia végrehajtásához;

4. az Europolt, hogy a szervezett bűnözés általi fenyegetettség jövőbeli értékelésekor és más kapcsolódó kezdeményezések kidolgozásakor vegye figyelembe a vámügyi bűnüldözéssel összefüggő vonatkozásokat.

Ez az állásfoglalás felváltja a megerősített vámügyi együttműködési stratégiáról szóló, 2009. október 23-i állásfoglalást.